

פליקס לונה

תרגום מספרדית: רמי סערי

אלפונסינה והים

אל רכות החול שהים לטף
עקבה הקט לא ישוב יחף
ונתיב בדרך של תוגה ודממה נעלם
בתהום של המים –
כן, נתיב בדרך של עצב כך נעלם,
קצה שמים.

רק האל יודע לאן את הלכת,
איך לצער כך לאחז הנחת,
את נשכבת לאה בין גלים,
אפופה בצלילים של דגים ואצות ים,
ושירך הוא שיר הברידות אשר במצולה,
שיר בית העולם.

לכי, אלפונסינה, עם צל בדידותך,
איזה שיר חדש לובש את דמותך?
קול עתיק יומין של מלח ורוחות
את נפשך סוּחֶף, כמו כריש טורף
הוא לוקח אותך לחלום
דרומה, אלפונסינה,
לבושה שמלת ים.

עם שש בנות הים אין לך מה לדאג
בנתיבי כוכב, בשבילי אלמוג,
זהר סוסוני ים קטנים שסביבך מסמנים
את הלית הירח.
במחצת יורדי ים שקועים במעמקים
את לב פורח.

את אוֹרֶךְ הנמיכי, בבת עיני,
ולישן הניחי לי בגני,
אך אם הוא ישאל,
אל תאמרי שאני כאן אתך,
רק ספרי שאהבתי.
אם ישאל עלי, אל תגדי לו שום דבר,
רק שלא שבתי.

'אלפונסינה והים' הוא בן למשפחה שבה הים עובד (או מדויק יותר: אובד) שעות נוספות. חשבו על 'זמר אהבה לים' מאת רפאל אליעז או על 'אנבל' מאת אדגר אלן פו ודמיינו את השחייה לאין קץ של אותה נערה שכל טלנובלה תריע לה. והלב? הלב נקרע גם אם מתחת להילת ירח היא "לב פורח".

רוני סומק

משלימה עם מצב של אפרוריות שבו "קרני השמש מחליקות ממנה אל האדמה בלי להשאיר חותם". פסיפס של חיים סתורים ששוכנים בו זה לצד זה ייאוש ותקווה, תשוקה וקיפאון, כובד וקלות "ולמטה עובר מישור/ חופר תלמי חיים, עוקר את נפולת העשב השוטה/ הנושר ממרפסת ביתם. בעונה הבאה למרות הכל, פרח נדיד יגדל פרא בגינתם".

באמצע הסלון של המשפחה פעורה תהום. מקומה בבית מוכר וידוע. קל לעקוף אותה ולהישמר ממנה. לעומת הסכנה הזאת החיים מחוץ לבית מאיימים פי כמה וכמה גם מתוך הצורך לשמור בהם על חזות רגילה ונורמלית: "אנו מנהלים אורח חיים רגיל גלוי וחשוף לעולם/ אבל בפנים, מאחורי הדלת, כמחתרת חשאית, מתחבאים מהעולם, נמנעים ממנו".

הולדת הילד ותהליך גידולו יוצרים מהפך בחייה של המשוררת, מאחים פצעים, חוטים ישנים פרומים נקשרים מחדש ואחרים שוב נפרמים, עולות שאלות של זהות עצמית ותהיות על חוזק נפשי מול תובענותו האבסולוטית של הרך שנוול וצומח. "המתיקות מתקלפת ממנו כמו בצל שאין קצה לקליפותיו/ וכל קליפות העולם הן ילדי/ בתוכי באושר גמור, מהבהבת ילדה".

בשיר 'התקרה ישרה' האם מבטאת ביושר ובכנות ראויה להערכה את חששותיה מפני כישלון להוות עוגן בטוח לקשור אליו את ילדה הנתמך "את לא האמא הראשונה בעולם שהילד שלה/ נשען עליה גם כשהיא לא מרגישה משענת/ את לא האמא הראשונה בעולם שהילד שלה/ נשען עליה גם כשהיא לא מרגישה משענת...ילדך שוב בא להישען/ את לא בטוחה מי נשען על מי". אבל ילד הוא אבי המשחקים והצחקים ושני היצורים הרופפים מצליחים להפוך את חולשתם לשעשוע מהנה ומחזק: "ילדך שוב נשען עליך/ שניכם נופלים לרצפה ... ילדך צוחק לרווחה/ את צוחקת איתו". הילד שגוזל ממנה זמן יקר ממלא את עולמה ואף מייתר את הצורך שלה בביטוי יצירתי "אני נופלת על קרקע העולם בחבטה/ עד הרגע בו שוב יפקחו/ שתי גולות ענקיות/ וקורות חיי ימשיכו להיכתב". קרן קוך אינה חוששת להכניס אותנו לקודש הקודשים של חדרי ביתה. הרצפה עקומה, התקרה מאיימת לקרוס, יש תהום עמוקה באמצע. כי היא יודעת – כך נראים גם החדרים שלנו, אלופי ההסתרה.

שלמה בן-כסה